

GENERALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

Andrzej Szweda-Lewandowski

Warszawa, 12-08-2021 r.

DZP-WG.6510.2.2021.AS

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 – dalej „kpa”) oraz art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 – dalej „uop”) po rozpatrzeniu wniosku z dnia 14 maja 2021 r., uzupełnionego dnia 2 lipca i 6 sierpnia 2021 r.,

zezwalam

Ogrodom Przelewice - Zachodniopomorskiemu Centrum Kultury Obszarów Wiejskich i Edukacji Ekologicznej na utworzenie i prowadzenie ogrodu botanicznego w Przelewicach na działce ewidencyjnej nr 9/50 w Przelewicach, obręb ewidencyjny 321204_2.0008 Przelewice, powiat pyrzycki, województwo zachodniopomorskie, na łącznym obszarze 30,3890 ha, w zakresie:

- a) prowadzenia uprawy i hodowli roślin na terenie arboretum;
- b) prowadzenia edukacji i popularyzacji wiedzy w zakresie ochrony przyrody i ekologii, z uwzględnieniem ochrony różnorodności biologicznej oraz ochrony gatunkowej roślin i grzybów;
- c) prowadzenia działalności naukowo-badawczej w zakresie uprawy i hodowli roślin oraz mających na celu ochronę gatunków zagrożonych wyginięciem w stanie wolnym;
- d) współpracy z krajowymi i zagranicznymi ogrodami botanicznymi oraz jednostkami naukowymi w zakresie uprawy i hodowli roślin;

z określeniem następujących warunków prowadzenia ogrodu botanicznego, które należy spełnić w okresie obowiązywania zezwolenia, nie później niż przed upływem 2 lat od dnia wydania niniejszej decyzji:

- 1) urządzenie i zagospodarowanie terenu zgodne z przedmiotem działalności;
- 2) gromadzenie kolekcji roślinnych o znanym pochodzeniu stanowiących bazę do badań naukowych, edukacji i ochrony przyrody;
- 3) przetrzymywanie roślin w warunkach odpowiadających ich potrzebom biologicznym;
- 4) prowadzenie dokumentacji kolekcji, z uwzględnieniem informacji o okazach pozyskanych ze środowiska naturalnego;
- 5) wykonywanie opisu botanicznego i oznaczenia nomenklaturowego roślin w kolekcjach i ekspozycjach;
- 6) udostępnienie zgromadzonych kolekcji i ekspozycji do zwiedzania publicznego – w sposób pełny lub ograniczony, w zależności od możliwości ogrodu;
- 7) ustanowienie regulaminu, w którym zostanie zawarty sposób korzystania z ogrodu;

- 8) edukacja w zakresie ochrony gatunkowej roślin i grzybów, z uwzględnieniem ochrony różnorodności biologicznej;
- 9) uczestniczenie w wymianie roślin z innymi ogrodami botanicznymi;
- 10) teren ogrodu botanicznego zostanie otoczony pasem zadrzewień, złożonych z drzew lub krzewów gatunków niewykazujących charakteru inwazyjnego;

oraz nie później niż przed upływem 5 lat od dnia wydania niniejszej decyzji:

- 1) prowadzenie upraw roślin gatunków zagrożonych wyginięciem, w celu ich ochrony *ex situ*, a następnie wprowadzenie do środowiska przyrodniczego w ramach działań w zakresie ochrony tych gatunków, po uzyskaniu odpowiednich zezwoleń;
- 2) uczestnictwo w badaniach naukowych, które mają na celu ochronę gatunków zagrożonych wyginięciem w stanie wolnym;

pod rygorem cofnięcia zezwolenia.

Zezwolenie wydaje się na czas nieokreślony.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 14 maja 2021 r., uzupełnionym dnia 2 lipca i 6 sierpnia 2021 r., Ogrody Przelewice - Zachodniopomorskie Centrum Kultury Obszarów Wiejskich i Edukacji Ekologicznej zwróciły się do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (dalej „GDOŚ”) z wnioskiem o wydanie zezwolenia na prowadzenie ogrodu botanicznego. Ogród ma być zlokalizowany w miejscowości Przelewice na działce ewidencyjnej nr 9/50 w Przelewicach, obręb ewidencyjny 321204_2.0008 Przelewice, powiat pyrzycki, województwo zachodniopomorskie. Łączna powierzchnia planowanego ogrodu wynosi 30,3890 ha.

Kolekcje ogrodu botanicznego stanowią obecnie kolekcje roślin: gatunków dalekowschodnich, odmiany klonów (palmowego, japońskiego, Shirasawy), byliny cienioznośne – tworzące ogród skalny w stylu japońskim; *Hamamelidaceae*, *Cornus*, *Galanthus*, cisy z samosiewu, sosny, krzewuszki – tworzące polanę śródleśną; wrzosy i wrzośce, świerki, głogi, kolekcja róż parkowych, kolekcja krzewów z rodziny różowatych, magnolie – wchodzące w skład obrębu wrzosowisk; karłowate gatunki iglaste głównie z rodzaju *Picea*, *Pinus aristata*, *Metasequoia glyptostroboides*, *Sequoiadendron giganteum*, *Cryptomeria japonica* – tworzące wąwóz drzew iglastych; gatunki owocowe (orzechy, leszczyny, kasztany, ozdobne odmiany jabłoni), starodrzew (buki, klony, lipy, brzozy), kolekcja jaśminowców i lilaków – wchodzące w skład obrębu łąk; rodzaje: *Buxus*, *Euonymus*, *Rhododendron*, *Kalmia*, *Pieris*, *Viburnum* – tworzące zespół roślin zimozielonych. Łącznie kolekcja ogrodu liczy około 1500 taksonów roślin drzewiastych i kilkaset roślin zielnych, w tym około 30 gatunków objętych ochroną.

Należy zauważyć, że zgodnie z decyzją Ministra Środowiska z dnia 22 września 2005 r., znak: DOPog-4210-21-6113/05/kl, sprostowaną postanowieniem GDOŚ z dnia 1 sierpnia 2013 r., znak: DOP-or.6510.5.2013.eb.2, zmienioną decyzją GDOŚ z dnia 18 września 2013 r., znak: DOP-or.6510.5.2013.eb.3 przedmiotowy obiekt posiadał już status ogrodu botanicznego. W wyniku przekazania przedmiotowego terenu przez poprzedniego właściciela, tj. Wójta Gminy Przelewice na rzecz województwa zachodniopomorskiego, tut. Organ decyzją z dnia 19 maja 2021 r., znak: DZP-WG.6510.1.2021.AS wygasił ww. decyzję. Obecny wniosek ma więc na celu umożliwienie kontynuacji funkcjonowania działalności

Ogrodu Botanicznego w Przelewicach już przez nowego właściciela terenu. Należy tu również zaznaczyć, że jak wynika z przeprowadzanych do tej pory kontroli przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, przedmiotowy obiekt należycie wypełniał obowiązki nałożone na ogrody botaniczne wymienione w art. 69 ust. 1 pkt 1 uop.

Pismem z dnia 4 sierpnia 2021 r., znak: WOPN-OG.651.1.2021.MKH, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie pozytywnie zaopiniował wydanie zezwolenia na prowadzenie ogrodu botanicznego przez Ogrody Przelewice - Zachodniopomorskie Centrum Kultury Obszarów Wiejskich i Edukacji Ekologicznej. Pismem z dnia 28 lipca 2021 r., znak: ROBiA/05/07/2021/W, Rada Ogrodów Botanicznych i Arboretów w Polsce również pozytywnie zaopiniowała wydanie zezwolenia na utworzenie i prowadzenie niniejszego ogrodu, podkreślając jednocześnie duże znaczenie tego ośrodka przyrodniczego i kulturowego dla województwa zachodniopomorskiego jak i całego kraju.

Organ określił warunki prowadzenia działalności ogrodu, które należy wypełnić w terminie 2 lub 5 lat od wydania zezwolenia. Z uwagi na fakt, że w opisie działalności ogrodu przedstawionym przez wnioskodawcę nie wskazano, że ogród prowadzi restytucję gatunków zagrożonych wyginięciem oraz badania naukowe, niniejszą decyzją umożliwiono realizację tych obowiązków w późniejszym czasie, tj. w terminie 5 lat od wydania zezwolenia. W tym miejscu należy wspomnieć, że wprowadzenie do środowiska przyrodniczego roślin gatunków objętych ochroną ścisłą lub częściową następuje po uzyskaniu zgody właściwego miejscowo regionalnego dyrektora ochrony środowiska (art. 56 ust. 2 pkt. 1 i 2 w związku z art. 51 ust. 1a pkt 5 uop), natomiast przeniesienie z ogrodu botanicznego do środowiska przyrodniczego roślin gatunków zagrożonych wyginięciem następuje po uzyskaniu zezwolenia GDOŚ, zgodnie z art. 74 ust. 1 uop.

Ponadto, Organ nałożył na wnioskodawcę warunek dotyczący otoczenia terenu ogrodu botanicznego pasem zadrzewień złożonych z gatunków o charakterze nieinwazyjnym. Realizacja przedmiotowego warunku ma na celu zmniejszenie ryzyka przedostania się gatunków obcych inwazyjnych z terenu ogrodu do środowiska przyrodniczego.

Należy dodatkowo wyjaśnić, że nadanie ww. warunków prowadzenia ogrodu wynika z treści art. 67 ust. 5 pkt 4 uop, gdzie wskazano, że elementem formalnym zezwolenia na prowadzenie działalności ogrodu botanicznego jest nadanie warunków prowadzenia działalności ogrodu oraz określenie terminu, w którym mają być spełnione. Tym samym określając zakres działalności oraz warunki prowadzenia ogrodu, Organ wziął pod uwagę przepisy prawa obowiązujące w tym zakresie.

Wobec powyższego należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 68 ust. 1 uop GDOŚ może cofnąć lub zmienić zezwolenie na prowadzenie ogrodu botanicznego, jeżeli podmiot, który uzyskał to zezwolenie:

- 1) nie spełnia warunków prowadzenia działalności ogrodu botanicznego;
- 2) nie przestrzega zakresu działalności ogrodu botanicznego;
- 3) nie spełnia obowiązków, o których mowa w art. 69 ust. 1 tej ustawy;
- 4) nie usunie w wyznaczonym terminie, nie dłuższym niż 2 lata, nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku kontroli przeprowadzonej przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska i inne organy uprawnione na podstawie odrębnych przepisów.

W przypadku roślin należących do gatunków, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które

w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (Dz. U. Nr 210, poz. 1260) i nie ujętych w rozporządzeniach wykonawczych Komisji (UE) nr: 2016/1141 z 13 lipca 2016 r., 2017/1263 z 12 lipca 2017 r. i 2019/1262 z dnia 25 lipca 2019 r., ich przetrzymywanie, hodowla, rozmnażanie, oferowanie do sprzedaży lub zbywanie wymaga uzyskania zezwolenia właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska, na podstawie art. 120 ust. 2 uop, przy czym dalsze przetrzymywanie, bez zmiany lokalizacji, nie dotyczy gatunków roślin oznaczonych w rozporządzeniu cyfrą „1” i przetrzymywanych w dniu wejścia w życie rozporządzenia.

W przypadku roślin należących do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, tj. ujętych w rozporządzeniach wykonawczych Komisji (UE) nr: 2016/1141 z 13 lipca 2016 r., 2017/1263 z 12 lipca 2017 r. i 2019/1262 z dnia 25 lipca 2019 r. obowiązują zakazy, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego Rady (UE) 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych, z zastrzeżeniem okazów objętych działaniami zaradczymi (art. 17 i 19 rozporządzenia UE nr 1143/2014) oraz przepisy przejściowe art. 32 ust. 1 i 2 rozporządzenia UE nr 1143/2014).

Od niniejszej decyzji nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji, zgodnie z art. 127 § 3 kpa, może zwrócić się do GDOŚ z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego zezwolenia.

Zgodnie z art. 52 § 3 oraz art. 53 § 1, art. 54 § 1, a także Działem V, Rozdziałem 2 i 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2325, z późn. zm.), jeżeli strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji stronie. Skargę wnosi się za pośrednictwem GDOŚ. Wpis od skargi wynosi 200 złotych z zastrzeżeniem, że istnieje możliwość ubiegania się przez stronę o zwolnienie od kosztów sądowych albo przyznanie prawa pomocy.

Ponadto, zgodnie z art. 127a § 1 kpa w trakcie biegu terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy strona może zrzec się prawa do wniesienia takiego wniosku. W myśl art. 127a § 2 kpa z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza brak możliwości jej zaskarżenia do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Zgodnie z art. 130 § 4 kpa, w związku z art. 127 § 3 kpa decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy

ANDRZEJ SZWEDA-LEWANDOWSKI
Generalny Dyrektor
Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska
/ – podpisany cyfrowo /

Otrzymuje:

Ogrody Przelewice – Zachodniopomorskie Centrum Kultury Obszarów Wiejskich i Edukacji Ekologicznej
74-210 Przelewice 17

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
2. Rada Ogrodów Botanicznych i Arboretów w Polsce

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	60381.319386.473270
Nazwa dokumentu	Decyzja utworzenie Ogrodu Botanicznego w Przelewicach.pdf
Tytuł dokumentu	Decyzja utworzenie Ogrodu Botanicznego w Przelewicach
Sygnatura dokumentu	DZP-WG.6510.2.2021
Data dokumentu	12.08.2021
Skrót dokumentu	7059A8D86743F0F146FB5D83BB0824F09BE82F52
Wersja dokumentu	1.8
Data podpisu	12.08.2021 08:52:59
Podpisane przez	Andrzej Stefan Szweda-Lewandowski Generalny Dyrektor
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego

EZD 3 104 37 37 30708

Data wydruku: 16.08.2021

Autor wydruku: Skibiński Adrian (Starszy Inspektor)

Starszy Inspektor
Skibiński A.
Adrian Skibiński